

Sebastian Hertl

Během 18. století došlo v regionu k stabilizaci náboženských i hospodářských poměrů, kdy oblast přestaly sužovat nájezdy vojáků, to umožnilo větší investice do umění od majitelů panství či církve. V kraji tehdy vznikla spousta nových soch, děkovných křížů či zastavení, mající dosvědčovat zbožnost místního obyvatelstva. Zároveň pomocí nich chtěli zadavatelé podpořit katolickou víru mezi poddanými, z nichž někteří stále potají zůstávali evangelíky. Nejedná se sice o mistrovská barokní díla, avšak svůj účel plnila a dodnes tvoří jedny z nejstarších dochovaných uměleckých památek v regionu. U části prací neznáme jména jejich autorů, avšak najdou se výjimky a mezi ně patří sochař Sebastian Hertl.

O jeho životě toho víme poskrovnu, vlastně jen to, že po-

cházel z Bavorska a v lednu 1773 se ve Valašském Meziříčí oženil s Apolonií. V tomto městě i pracoval a zakázky realizoval hodně na vsetínském panství. Financoval je Jan Křitel Illesházy, tento šlechtic hodně podporoval umění a byl silně nábožensky založený, což se snažil dát najevo i sochami a kříži na svém panství. S Hertlem spolupracoval meziříčský kameník Šimon Závodník, původem z Černé Hory, který pro některé sochy zhotovil podstavce.

Ve Valašském Meziříčí – Krasně se dochovala Hertlova socha sv. Pelhřima, datovaná do roku 1769. Na Horním náměstí ve Vsetíně lze spatřit dvě Hertlovy sochy, starší je socha Immaculaty (neposkrvněného početí Panny Marie), zachycující bohorodičku na kouli symbolizující svět, zhotovená v roce 1770. Mladší socha zná-

zorňuje oblíbeného barokního světce sv. Jana Nepomuckého a je datovaná rokem 1776. Sochy s tímto svatým Hertl vytvořil na Illesházyho zadání i v Pržně

Socha Immaculaty na Horním náměstí, konec 19. století

Foto: Muzeum regionu Valašsko

(1770), postavená údajně pro povzbuzení liknavých věřících v obci, a Ústí (1775). K ústecké soše se váže místní legenda, že ji Jan Křitel Illesházy nechal zřídit jako projev vděčnosti za záchranu vlastního života při přechodu přes rozvodněnou řeku.

Mimo to zhotovil v regionu několik kamenných křížů, například v Janové (v současnosti stojící na Dolním náměstí ve Vsetíně). Z Hertlovy dílny také pochází korpusy Krista, umístěny na několika křížích v regionu (kříž v zámeckém parku ve Vsetíně, u kostela Nejsvětější trojice ve Valašském Meziříčí či v Rožnově).

Pavel Mašláň,
Muzeum regionu Valašsko